

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Vita Et Institvto S. Ignatii Societatis Iesv Fvndatoris.
Libri Qvinqve**

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1665

XV.Magna Ignatij existimatio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10840

Deo, peculiaribus illius monitis, tam sublimia doceretur, ut posset quemvis eorum peritum, in iis habere discipulum; se tamen adeo pro nouitio gerebat, ut totum animum accuratissime iis explicaret quorum in curam se dederat, eorum monita audiret, obseruaretque diligenter. Horum præcipuus Monserratensis monachus Ioannes Chanones: adibat Ignatius statim temporibus sanctorum senem primum animæ suæ patrem, apud quem initio retexuerat omnem vitam; & sui distinctam rationem ex quo illum non viderat, minutatim reddebat; ac licet cum Ignatio vir sanctus, quas decebat partes, magistri ageret, & ductoris; interiori tamen iudicio pro sancto reuerebatur Ignatum, nec aliter de illo quam de absolute virtutis homine loquebatur, & ex ore illius auditum, antiquos eiusdem Cœnobij Monachos referre accepimus, fore Ignatum insignem Ecclesiæ columnam, orbis Apostolum, Paulumque alterum in Euangeliō, barbaros inter & idololatras spar-gendo. Fuit tamen hæc in illum adeo cumulata cœli benignitas, & partæ Manresæ virtutis gloria, vitæ in sequentis rudiaria delineatio, si crescentis in posterum spiritus, quæstus progressus attendantur. Vnde ille Manresam, primitiua suam vocabat Ecclesiam, ubi primùm vitæ cœlestis alumnus, pietatis vestigiis humum signauerat.

XV.

Magna Ignatij existimatio.

Exin locis circum proximis vulgari, alium esse ab eo Ignatio, quem panni viles falsò exhiberent; latere illum sub stupe cannabe, & velle nesciri, uno abiiciendi sui, afflictandique desiderio, ex nobili in mendicum, & ex milite in heremitam defecisse: quare hominis mores curiosius seruare, eulque singula studiosè rimari. Premi ergo diutiū non valuit, modum super-gressa vitæ asperitas, & singularis pars etiam aliqua fauoris quo dignabatur illum Deus: de illo quidem magnificè loquebatur mulier opinione sanctitatis tūm illic notissima, tūm reliqua Hispania, ipsaque in aula quo illam Rex Catholicus euocarat, de rebus animæ cum ea aucturus. Præter hanc magnæ virtutis matrona, Agnes Pascalis, primo Ignatij Manresæ occursu, reuarentia quadam, & obsequij studio erga illum, affici se intimè persen-fit; quare illi obsequium in nosocomio, dein suæ cuiusdam familiaris in domo curauit: vt verò quæ Ignatij erant accuratiū pernorat, & certius; ita de illo mira referebat. Ex quo fama illius usque adeo creuit, ut ex scrupulorum quem dixi angore in phthisin vergens, cum esset ē S Domini transferendus in domum cuiusdam Amigantis illic prædiuitis, exinde Simeon cognominatus sit; velut expressum in Ignatio Christum exceperit; vxor verò ipsius Martha, quod ille hospitium, hæc mensam Christo præbuisset. Inter illos verò qui discedentem Manresa Ignatum affectari auebant, fuit qui eius consuetudinem, & quos inde carpebat fructus, facultatum suarum anteponeret curæ: quare nolens ab eo se iungi, & patriam, & litem magni ponderis omisit, flocci ducens quæ ex litis euentu incommodatura timabantur, quæ sanè nec leuia nec paucorum annorum fuerunt. Exeuntem interdum precandi gratia ad lapideas cruces tribus extra Manresam locis, aliasque circum peregrinorum stationes, ponè plurimi sequebantur;

sed

sed confertim tunc , magnoque affluxu cum de rebus diuinis esset verba facturus ; quod solitus erat ex editiore saxo , & hoc hodieque visitur ante S.Luciae nosocomium vetus. Nec multis opus erat , ad pungendum acri detestatione scelerum auditorem , ipsa dicentis species sat erat. Vestitus asper , isque vilissimus ; capilli quantum olim crispati , tantum nunc inculti & sordidi ; squalor oris excisi , catenatum latus , pedes nudi , præterquam initio cum intumescentibus quot noctibus pes dexter , fuit sparteo calceo inuolumentus. Haud paulo tamen verborum vis maior , quæ ignito ex corde vibrata , ipsa ignea ignem audientibus subdebant. Accedebat multorum non expectata conuersio , quos priuata eius colloquia , & prima quædam salutis principia , ipsorum tradita meditationi , ad maiorem perductos Dei æternorumque notitiam relicto sæculo , Religiosis ordinibus mancipabant. Et hanc primum expertus ad reuellendos ab terrenis , Deoque reddendos homines , vim admirabilem , solidorum quorundam , veritatis æternæ dictatorum , quam & senserat ipse maximè validam ; conferre illa decreuit in methodum , & interioris vitæ disciplinam , quod aureo illo Exercitiorum Spiritualium libello perfecit ; superiore instinctu sanè superioris intelligentiæ concepto ; scripto verò ad lumen diuini vultus , & mox in usus fructusque publicos collato ; eo bonorum ingentium prouentu quem per primos Ignatij filios diues illa vena in Ecclesiam fudit vniuersam ; subministrato iis generoso illo , ad magna & ardua robore , quæ in salutem mouebant animarum. Et haustura est ex eodem fonte animam & vires , dum qualis nata est , talis spirabit Societas , nec alio egebit , poteritve inuari præsidio ad reficiendos spiritus , si quando à primigenio vigore languerit. Verum cuiusmodi sint , & quanti Exercitia hæc , cùm futura sit eorum in huius operis decursu sapientis mentio , videtur paulò accuratiū explicandum.

Non sunt Exercitia Spiritualia S.Ignatij , summa quædam piarum meditationum , commodè in librum digesta breuissimum , ex quo artem secum utiliter , religiosè cum Deo agendi , lectores ediscant ; id enim si forent , præterea nihil ; nec S.Ignatij Exercitia dicerentur , nec prærogativa gaudent nouitatis , cùm neque is primum hoc nomen excoquauerit , nec formam meditandi. Id ille , nec frustra , spectauit , vt curationem animæ in artem redigeret , quibusdam fidei principiis methodum imponens certis legibus adstrictam , quæ viis ad finem idoneis progressa , nunquam non optato exitu clauderetur. Quæ sancti viri mens , si rectè attenditur , tantum distabit ab simplici meditandi occupatione , quantum herbarum , & mineralium discretio , variisque in succos expressio , ab arte integra medicina , quæ probè perspectis tum humani corporis elementis , tum pharmacorum viribus ad intemperiem corporum corrigendam , & restituendam mediocritati ; ex iis corpus juris medici componit , certis aptum , ac tutis legibus sanitatis. Fuit sanè ante Ignatium , finis cognitio in quem Deus hominem condidit ; inferorum poenas , peccati grauitatem , conscientiae examen , & confessiones generales ignorauit nemo , vt Christi mysteria , & vitam , &

X VI.

*Quid sint ,
quo fine . &
ordine condi-
ta S. Ignatij
Exercitia.*

D 2 reliqua;